

DECIZIE

03 iulie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban,

în cauza civilă la cererea depusă de Dorel Braniște privind constatarea faptelor care au valoare juridică,

împotriva încheierii din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 27 decembrie 2018 Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a adresat în judecată cererea privind constatarea faptelor care au valoare juridică, solicitând constatarea faptului că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXX din 23 martie 2006 a fost eliberat și aparține de drept și de fapt lui Dorel Braniște, al cărui prenume a fost indicat greșit „Dorin” în loc de „Dorel”.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, a fost respinsă cererea depusă de Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban privind constatarea faptelor care au valoare juridică.

La 20 februarie 2019 Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 30).

Prin încheierea din 01 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel din 20 februarie 2019 depusă de Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, fiind acordat apelantului termen pînă la 11 aprilie 2019, ora 09.00, pentru depunerea apelului motivat și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei.

Prin încheierea din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel depusă de Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite în încheierea instanței de apel din 01 aprilie 2019.

La 13 mai 2019 (data de pe plicul poștal) Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2019, solicitând casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare la instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, la 08 aprilie 2019 a făcut cunoștință cu încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea termenului de înlăturare a neajunsurilor până la 11 aprilie 2019.

La 09 aprilie 2019 a remis către instanța de apel, cererea de apel motivată, fiind recepționată la 10 aprilie 2019, adică în interiorul termenului acordat.

A menționat că prin emiterea încheierii din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, se limitează dreptul la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 CEDO.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs reține următoarele.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 11 aprilie 2019 și expediată în adresa recurentului la 24 aprilie 2019 (f.d. 58), fiind recepționate potrivit avizului de recepție la 02 mai 2019 de către Dorel Braniște și la 07 mai 2019 de către reprezentantul recurentului, avocatul Sergiu Balaban (f.d.59, 60). Respectiv recursul declarat la 13 mai 2019 de către Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a fost depus în termenul prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Conform art. 426 alin. (2) și (3) Cod de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Studiind materialele dosarului, examinând argumentele invocate în recurs, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban necesită a fi admis, casând încheierea instanței de apel și restituind cauza spre rejudecare la faza primirii cererii de apel din următoarele motive.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil, ce include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Conform art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor, iar art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin încheierii din 01 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel, acordând apelantului termen până la 11 aprilie 2019, ora 09.00, pentru prezentarea apelului motivat și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei (f.d. 43-45).

Prin încheierea din 11 aprilie 2019 Curtea de Apel Bălți a restituit apelul declarat de Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, din motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 01 aprilie 2019 (f.d. 50-51).

Recurentul Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban în susținerea cererii de recurs a prezentat probe ce confirmă că dânsul a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel expuse în încheierea de a nu da curs din 01 aprilie 2019.

Conform art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.112 alin.3 Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Astfel, prin ordinul de încasare a numerarului nr.8EA6-4100 din 09 aprilie 2019 se confirmă achitarea la 09 aprilie 2019 de către Dorel Braniște a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f.d. 55).

Prin bonul de plată nr. XXX din 09 aprilie 2019 eliberat de ÎS „Poșta Moldovei” (f.d. 62), plicul poștal (f.d.56) și copia avizului de recepție (f.d. 62), se confirmă expedierea la data de 09 aprilie 2019 de către Dorel Braniște în adresa Curții de Apel Bălți, a cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei, în termenul stabilit de instanța de apel.

În această ordine de idei, Colegiul civil relevă că apelantul, Dorel Braniște a respectat indicațiile Curții de Apel menționate în încheierea de a nu da curs, fiind îndeplinite în termenul stabilit or, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei au fost expediate prin intermediul oficiului poștal la 09

aprilie 2019, iar termenul limită stabilit de către instanța de apel fiind 11 aprilie 2019, ora 09.00.

În asemenea circumstanțe instanța de recurs apreciază ca întemeiate argumentele recurentului Dorel Braniște și îl va restabili în dreptul de a folosi calea apelului împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Astfel, Curtea de Apel Bălți eronat a constatat că Dorel Braniște nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 01 aprilie 2019, în consecință restituind prin încheierea din 11 aprilie 2019 cererea de apel.

Colegiul notează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CtEDO, hotărârea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CtEDO, hotărârea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Prin urmare, faptele relatate impune casarea încheierii contestate or, menținerea acesteia în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentei de a dispune real și în mod eficient de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, garantate și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar în consecință ar constitui o îngrădire a accesului la justiție.

Așa fiind, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În conformitate cu art. 424, 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Dorel Braniște, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban.

Se casează încheierea din 11 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea depusă de Dorel Braniște privind constatarea faptelor care au valoare juridică, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh

